

**મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજ
સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર**

સેમેસ્ટર-૧

CC-104 ભારતની સામાજિક સંસ્થાઓ

કેડિટ-૪

એકમ-૧

કુટુંબ સંસ્થા

- અર્થ અને લક્ષણો
- કુટુંબના પ્રકારો
- (૧) પતૃસત્તાક કુટુંબ - નામ્બુદ્રી પિતૃસત્તાક કુટુંબ
- (૨) માતૃસત્તાક કુટુંબ - નાયર માતૃસત્તાક કુટુંબ
- (૩) સંયુક્ત કુટુંબ
- (૪) વિભક્ત કુટુંબ
- કુટુંબના કાર્યો
- કુટુંબ સંસ્થામાં આવેલું પરિવર્તન

એકમ-૨

લગ્નસંસ્થા

- અર્થ અને હિન્દુ લગ્નના ઉદ્દેશ્યો
- હિન્દુ લગ્ન સંસ્કાર તરીકે
- લગ્નક્ષેત્ર પરનાં નિયંત્રણો
- લગ્નસંસ્થામાં આવેલું પરિવર્તન

એકમ-૩

જ્ઞાતિ સંસ્થા

- અર્થ અને લક્ષણો
- જ્ઞાતિ અને વર્ણવ્યવસ્થા
- પ્રભાવી જ્ઞાતિ
- જ્ઞાતિ સંસ્થામાં આવેલું પરિવર્તન

એકમ-૪

રાજ્ય સંસ્થા

- રાજ્યનો અર્થ અને લક્ષણો
- રાજ્યના કાર્યો
- રાજ્યનું મહત્ત્વ

સંદર્ભગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશક/વર્ષ
(૧) એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે	ભારતની સામાજિક સંસ્થાઓ	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
(૨) મહેન્દ્રકુમાર એફ. રાવ	ભારતની સામાજિક સંસ્થાઓ	અખિલ હિન્દ પ્રકાશન, અમદાવાદ
(૩) એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે	આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
(૪) તારાબેન પટેલ	ભારતીય સમાજવ્યવસ્થા	ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રકાશન, અમદાવાદ
(૫) રવીન્દ્રનાથ મુખર્જી	ભારતીય સામાજિક સંસ્થાएँ	સરસ્વતી સદન, મસૂરી

**મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / શંઘેજ
સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર**

સેમેસ્ટર-૧

SOC-101 સમાજશાસ્ત્ર પરિચય

ક્રેડિટ-૪

- એકમ-૧ - સમાજશાસ્ત્ર એક સામાજિક વિજ્ઞાન તરીકે અને લક્ષણો
- સમાજશાસ્ત્રનું અભ્યાસક્ષેત્ર
- સમાજશાસ્ત્રનું મહત્ત્વ
- સમાજશાસ્ત્રનો અન્ય વિજ્ઞાનો સાથેનો સંબંધ
(૧) માનવશાસ્ત્ર (૨) અર્થશાસ્ત્ર
- એકમ-૨ - સામાજિક ક્રિયાનો અર્થ અને તત્ત્વો
- સામાજિક આંતરક્રિયાનો અર્થ અને સ્વરૂપ
- સામાજિક રચનાનો અર્થ અને પાસા
- એકમ-૩ - સામાજિક નિયંત્રણનો અર્થ અને મહત્ત્વ
- સામાજિક નિયંત્રણનું સ્વરૂપ
- સામાજિક ધોરણનો અર્થ અને લક્ષણો
- ધોરણ અનુરૂપતા અને કારણો
- એકમ-૪ સામાજિક જૂથનો અર્થ અને લક્ષણો
- સામાજિક જૂથના પ્રકાર
- સામાજિક દરજ્જાનો અર્થ અને પ્રકાર
- ભૂમિકાનો અર્થ અને ભૂમિકા સંઘર્ષ

સંદર્ભગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશક/વર્ષ
(૧) પ્રા. એ.જી.શાહ જે. કે. દવે	સમાજશાસ્ત્ર પરિચય	અનડા પ્રકાશન અમદાવાદ
(૨) પ્રા.વી.એમ.શાહ પ્રા.એન.પી.શુક્લ	સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર	સી.જમનાદાસ ક્યુ. અમદાવાદ
(૩) તારાબેન પટેલ	સમાજશાસ્ત્રના મૂળતત્ત્વો	ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રકાશન, અમદાવાદ
(૪) હસમુખભાઈ પટેલ	સમાજશાસ્ત્ર પરિચય	રચના પ્રકાશન, અમદાવાદ
(૫) સત્યકેતુ વિદ્યાલંકાર	સમાજશાસ્ત્ર	સરસ્વતીસદન, નई દિલ્લી, ૧૯૯૯
(૬) આન્દ્રે બેત્તઈ	સમાજશાસ્ત્ર: ઉપાગમ અવં વિધિ	નેશનલ પબ્લિશિંગ હાઉસ, જયપુર, ૨૦૦૫
(૭) ડૉ.અમ.અન.લવાનિયા	સમાજશાસ્ત્ર	રિસર્ચ પબ્લિકેશન, જયપુર, ૧૯૯૦

**મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર**

સેમેસ્ટર-૨

SOC-201 સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર

ક્રેડિટ-૪

- એકમ-૧
- સમાજશાસ્ત્રીય દૃષ્ટિબિંદુ (પરિપ્રેક્ષ્ય)
 - સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્યનો અર્થ
 - સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્ય દાખવવામાં નડતા અવરોધો
 - સમાજશાસ્ત્રીય પરિપ્રેક્ષ્યની પાયાની જરૂરિયાત
- એકમ-૨
- સંસ્કૃતિનો અર્થ અને લક્ષણો
- સંસ્કૃતિનું મહત્ત્વ
 - સમાજીકરણ, વ્યક્તિમતા અને સંસ્કૃતિ વચ્ચે આંતરસંબંધ
- એકમ-૩
- સામાજિક સ્તરીકરણનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સામાજિક સ્તરીકરણના કાર્યો અને વિકાર્યો
 - સામાજિક સ્તરીકરણનાં પ્રકાર તરીકે વર્ગ અને જ્ઞાતિ
 - સામાજિક ગતિશીલતાનો અર્થ અને પ્રકાર
- એકમ-૪
- સામાજિક પરિવર્તનનો અર્થ
 - સામાજિક પરિવર્તનનાં પ્રકાર
 - સામાજિક પરિવર્તન સહાયક પરિબળો
 - સામાજિક પરિવર્તનને અવરોધક પરિબળો

સંદર્ભગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશક/વર્ષ
- એ. આર. શાહ	સામાન્ય સમાજશાસ્ત્ર	ભારત પ્રકાશન, અમદાવાદ
- તારાબેન પટેલ	ભારતીય સમાજવ્યવસ્થા	ન્યુ ઓર્ડર બુક કંપની, અમદાવાદ
- અક્ષયકુમાર દેસાઈ	સમાજખંડ-૧ અને ૨	ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
- રવીન્દ્રનાથ મુખર્જી	ઉચ્ચત્તર સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત	સરસ્વતી સદન, મસૂરી
- રામપાલસિંહ ગૌંડ	સમાજશાસ્ત્ર પરિચય	રતનપ્રકાશન મંદિર, આગરા
- Alex Inkeles	What is Sociology	
- Horton and Hunt	Sociology	
- Johnson Harry M.	Sociology - A Systematic Introduction	

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૨

SOC-202 સામાજિક સમસ્યાઓ

ક્રેડિટ-૪

- એકમ-૧
- સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સામાજિક સમસ્યાનાં પ્રકારો
 - સામાજિક સમસ્યાનાં કાર્યો
 - સામાજિક સમસ્યાનાં વિકાર્યો
- એકમ-૨
- સામાજિક સમસ્યાનાં અભ્યાસનું મહત્વ
 - સામાજિક સમસ્યાનાં અભિગમનો અર્થ અને તત્ત્વો
 - સામાજિક રોગ નિદાન અભિગમ
 - સામાજિક વિઘટનનો અભિગમ
 - વિચલનવર્તનને અભિગમ
 - નામનિર્દેશ અભિગમ (લેબલીંગ)
- એકમ-૩
- બાળ અપરાધનો અર્થ અને કાનૂની ખ્યાલ
 - બાળ અપરાધનો સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલ
 - બાળ અપરાધનું સ્વરૂપ
 - બાળ અપરાધીના પ્રકાર
 - બાળ અપરાધ નિવારણનાં ઉપાયો
- એકમ-૪
- મદ્યપાનનો અર્થ અને તેની અસરો
 - મદ્યપાનનાં સામાજિક-સાંસ્કૃતિક કારણો
 - મદ્યપાનનાં આર્થિક અને મનોવૈજ્ઞાનિક કારણો
 - મદ્યપાનની સમસ્યા દૂર કરવાનાં ઉપાયો

સંદર્ભગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશક/વર્ષ
- એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે	સામાજિક સમસ્યાઓ	અનડા પ્રકાશન અમદાવાદ
- એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે	ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ	રચના પ્રકાશન, અમદાવાદ
- અક્ષયકુમાર દેસાઈ	સમાજખંડ ૧, ૨	ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજ
સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૩

SOC-301 ભારતમાં ગ્રામ વિકાસના સામાજિક પાસાં

ક્રેડિટ-૪

- એકમ-૧ - ગ્રામ સમુદાયનો અર્થ
 - ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસ
 ૧. સ્વતંત્રતા પૂર્વે
 ૨. સ્વતંત્રતા પછી
 - સમુદાય વિકાસ યોજનાનો અર્થ અને હેતુ
 - સમુદાય વિકાસના કાર્યક્રમો
 - ભારતમાં ગ્રામીણ સમાજના વિકાસના પરિબળો
- એકમ-૨ - ગ્રામ વિકાસનો અર્થ
 - મહાત્મા ગાંધીજીનો ગ્રામીણ વિકાસનો અભિગમ
 - સર્વોદયનો ગ્રામીણ વિકાસનો અભિગમ
 - આયોજનનો ગ્રામીણ વિકાસનો અભિગમ
- એકમ-૩ - સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ
 - ગ્રામીણ સમાજની વસ્તીને લગતી સમસ્યા
 (જન્મદર, મૃત્યુદર, પ્રજનનદર, જાતિપ્રમાણ)
 - ગ્રામીણ સમાજની આર્થિક સમસ્યા
 (ગરીબી, બેકારી, ખેતમજૂરી, ભૂમિસંબંધો આધારિત શાહુકારો દ્વારા શોષણ, દેવું)
- એકમ-૪ - પંચાયતી રાજનો અર્થ અને હેતુ
 - ગ્રામપંચાયતની રચના - કાર્ય, ગ્રામસભા
 - તાલુકા પંચાયતની રચના અને કાર્ય
 - જિલ્લા પંચાયતની રચના અને કાર્ય
 - ૭૩ અને ૭૪મો બંધારણીય સુધારો
 - ગ્રામ વિકાસની હાલની યોજનાઓ

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે	ભારતના ગ્રામીણ વિકાસના સામાજિક પાસાં ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર	રચના પ્રકાશન, ૧૯૮૯-૯૦
- એમ.એન.શ્રીનિવાસ અનુવાદ - રમેશ શ્રોફ	ભારતનું ગ્રામજીવન	આર.આર.શેઠની કંપની
- જોષી વિદ્યુત	ગ્રામવિકાસ અને ગ્રામીણ ગરીબી	પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- મર્યન્ટ આમ્રપાલી	ગ્રામવિકાસ અને ગ્રામીણ ગરીબી	પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- મહાત્મા ગાંધીજી	ગ્રામસ્વરાજ	ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ
- દેસાઈ અક્ષયકુમાર અને મીરા	ભારતની સમુદાય વિકાસ યોજના	આર.આર.શેઠની કંપની અમદાવાદ-૧

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૩

SOC-302 સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ

ક્રેડિટ-૪

- એકમ-૧ - ભારતના સંવિધાનનું આમુખ
 - ભારતના સંવિધાનના મૂળભૂત અધિકારો
 - મૂળભૂત ફરજો
 - રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો
- એકમ-૨ - સામાજિક કલ્યાણનો અર્થ
 - ભારતમાં કલ્યાણ રાજ્યના ધ્યેયો અને જરૂરિયાત
 - ભારત એક કલ્યાણ રાજ્ય તરીકે : સંસદ, વહીવટીતંત્ર, ન્યાયપાલિકાની ભૂમિકા
- એકમ-૩ - સ્ત્રીનો સામાજિક દરજ્જો
 - સ્ત્રીઓના કાનૂની અધિકારો
 - વિવિધ કાનૂનો :
 - ઘરેલું હિંસા
 - પ્રસૂતિ સહાયધારો
 - સમાનવેતન ધારો
- એકમ-૪ - અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ
 ૧. શિક્ષણમાં અનામત અને વિકાસ
 ૨. નોકરીમાં અનામત અને વિકાસ
 ૩. રાજકીયક્ષેત્રે અનામત અને વિકાસ
 - અનુસૂચિત જનજાતિ કલ્યાણ
 ૧. શિક્ષણમાં અનામત અને વિકાસ
 ૨. નોકરીમાં અનામત અને વિકાસ
 ૩. રાજકીયક્ષેત્રે અનામત અને વિકાસ
 - અન્ય પદ્ધતિ વર્ગનો અર્થ

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- એ. જી. શાહ જે. કે. દવે	સામાજિક કલ્યાણ અને સામાજિક કાનૂનીકરણ	અનડા પ્રકાશન
- ડૉ.મફતલાલ પટેલ	માનવ અધિકાર સંરક્ષણ	૧૯૯૮
- ગુજરાત સરકાર	અનુસૂચિત જાતિ અને જનજાતિ અધિનિયમ	
- માહિતીખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય	ઘરેલું હિંસા અધિનિયમ, ૨૦૦૫	

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૩

SOC-303 સામાજિક સમસ્યાઓ : ભાગ-૨

ક્રેડિટ-૪

- એકમ-૧
- યુવા અજંપો
 - અર્થ અને સ્વરૂપ
 - યુવા અજંપાના સમાજરચના પરિવર્તન અને શિક્ષણ વ્યવસ્થા સાથે સંબંધિત કારણો
 - યુવા અજંપાના રાજકીય, આર્થિક અને સમાજમનોવૈજ્ઞાનિક સંબંધિત કારણો
 - વિદ્યાર્થી અજંપાની સમસ્યા ઉકેલ માટેના પ્રયાસો અને સૂચનો
- એકમ-૨
- કોમવાદનો અર્થ
 - કોમવાદનાં લક્ષણો
 - કોમવાદનાં કારણો
 - કોમવાદનાં ઉપચારાત્મક પગલાં
- એકમ-૩
- સ્ત્રી ભૃણહત્યા
 - જાતિ પ્રમાણે અને જાતિ પરિક્ષણ
 - સ્ત્રી ભૃણહત્યાના કારણો
 - સ્ત્રી ભૃણહત્યાના પરિણામો
 - સ્ત્રી ભૃણહત્યાના ઉપાયો
- એકમ-૪
- એચ.આઈ.વી. અને એઈડ્સનો અર્થ
 - એઈડ્સનાં કારણો
 - એઈડ્સ સમસ્યાનાં સામાજિક ફલિતાર્થો અને અસરો
 - એઈડ્સની અટકાયત અને નિયંત્રણ કાર્યક્રમ

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
૧ હસમુખભાઈ પટેલ	સામાજિક સમસ્યાઓ	રચના પ્રકાશન, અમદાવાદ
૨ પ્રા.એ.જી.શાહ પ્રો. જે. કે. દવે	ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ	રચના પ્રકાશન, અમદાવાદ ૧૯૮૫
૩ પ્રા.એ.જી.શાહ પ્રો. જે. કે. દવે	સામાજિક સમસ્યાઓ	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ સપ્ટેમ્બર-૨૦૦૦
૪ પ્રા.એ.જી.શાહ પ્રો. જે. કે. દવે	સામાજિક સમસ્યાઓ	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ ૨૦૦૩
૫. હિના ગજજર ૬. રામ આહુજા	અસ્તિત્વનો સવાલ સામાજિક સમસ્યાઍ	પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૪

SOC-401 કુટુંબ કલ્યાણ

- એકમ-૧ - સંયુક્ત કુટુંબનો અર્થ, કાર્યો
- સંયુક્ત કુટુંબનાં સભ્યો વચ્ચેના સંબંધો
 - વિભક્ત કુટુંબનાં સભ્યો વચ્ચેનાં સંબંધો
 - સંયુક્ત કુટુંબ તુટવાના કારણો
 - સંયુક્ત કુટુંબના વિકાર્યો
- એકમ-૨ - લગ્ન પૂર્વેના અને બહારના જાતિયસંબંધોના કારણો
- વૈધવ્ય અવસ્થાનો અર્થ, પરિણામો
 - પૃથકવાસ અને છૂટાછેડાનો અર્થ, કારણો
- એકમ-૩ - કૌટુંબિક અનુકૂલનનો અર્થ અને નવા મૂલ્યો
- કુટુંબમાં સત્તા અને જવાબદારીની સોંપણીમાં પરિવર્તન
 - કૌટુંબિક સંકટ નિવારણ માટેનાં એક ક્રિયાતંત્રનું ભવિષ્યમાં આયોજન
 - કુટુંબ માર્ગદર્શન કેન્દ્રોની સેવાઓ અને કાનૂની ઉપચાર
- એકમ-૪ - જાતિય શિક્ષણનો અર્થ
- જાતિય શિક્ષણનું મહત્ત્વ
 - કુટુંબ નિયોજનનો અર્થ અને મહત્ત્વ
 - કુટુંબ નિયોજનની વિવિધ પદ્ધતિ

સંદર્ભગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશક/વર્ષ
- પ્રા.કાદંબરી દવે અને અન્ય	કુટુંબ કલ્યાણ	રાવલ પ્રકાશન ૨૦૦૦
- પ્રા. એ. જી. શાહ પ્રા. જગદીશ દવે	કુટુંબ કલ્યાણ	રચના પ્રકાશન ૧૯૯૦-૯૧

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજ

સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

ક્રેડિટ-૪

સેમેસ્ટર-૪

SOC-402 પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર

- એકમ-૧ - પર્યાવરણનો અર્થ
- જૈવિક અને અજૈવિક ઘટકો
- પર્યાવરણનું મહત્ત્વ
- એકમ-૨ - પર્યાવરણના સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર
- નિવસનતંત્રનો અર્થ
- નિવસનતંત્રનું બંધારણ અને તેના કાર્યો
- નિવસનતંત્રના પ્રકાર
- એકમ-૩ - પ્રદુષણનો અર્થ
- વાયુ પ્રદુષણના કારણો, પરિણામો અને કાયદાઓ
- જળ પ્રદુષણના કારણો, પરિણામો અને કાયદાઓ
- એકમ-૪ - જમીન પ્રદુષણના કારણો, પરિણામો અને કાયદાઓ
- અવાજ પ્રદુષણના કારણો, પરિણામો અને કાયદાઓ
- સંપોષિત વિકાસનો અર્થ અને માપદંડો

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશક/વર્ષ
- પ્રિ.ડૉ.બી.કે.ભટ્ટ	પર્યાવરણ	ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન સુરત-૩૮૫૦૦૩ ટાવર રોડ, સુરત
- ડૉ.બીપીનચંદ્ર એમ.શુક્લ	પર્યાવરણીય કાયદાઓ	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય
- ડૉ.સુમનબેન ચૌધરી	પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય
- ડૉ. જે. સી. પટેલ	સમાજ અને પર્યાવરણ	પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- પ્રા.જી.ટી.વરમોરા	પર્યાવરણ અને ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ	રાવલ પ્રકાશન, પાટણ

મ. દે. ધામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૪

SOC-403 આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર

- એકમ-૧ - આદિવાસી સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ
 - આદિવાસી સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ
 - આદિવાસીનો અર્થ
 - આદિવાસીનું આર્થિક વર્ગીકરણ
 - આદિવાસીનું સાંસ્કૃતિક વર્ગીકરણ
- એકમ-૨ - આદિવાસી કુટુંબની વ્યાખ્યા
 - કુટુંબ ઉદ્ભવના સિદ્ધાંત
 - માતૃવંશી કુટુંબ તરીકે ખાસી અને ગારો
 - લગ્નનો અર્થ અને જીવનસાથી મેળવવાની રીતો
- એકમ-૩ - આદિવાસી સમસ્યાનો અર્થ
 - આદિવાસીઓની સમસ્યાઓ
 (૧) સામાજિક
 (૨) આર્થિક
 (૩) સાંસ્કૃતિક
 (૪) આરોગ્ય
- એકમ-૪ ગુજરાતની આદિજાતિનો પરિચય
 (૧) ભીલ
 (૨) દુબળા
 (૩) સીદી

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે	આદિવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર	અનડા પ્રકાશન
- એ. જી. શાહ અને જે. કે. દવે	ભારતીય આદિવાસી સમાજ	અનડા પ્રકાશન
- વિદ્યુત જોષી	આદિવાસી વિકાસ દર્શન	ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ

મ. દે. શામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૪

SOC-404 સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન : ભાગ-૧

- એકમ-૧ - સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ, વિષયવસ્તુ
 - સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન અને માનવશાસ્ત્ર
 - સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન અને માનસશાસ્ત્ર
 - સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન અને સમાજશાસ્ત્ર વચ્ચેનો સંબંધ
- એકમ-૨ - બોધનનો અર્થ અને નિર્ણાયકો
 - બોધનાત્મક વ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ
 - બોધનમાં પરિવર્તન
 - સામાજિક વલણનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સામાજિક વલણના પ્રકાર
- એકમ-૩ - સામાજિક વલણ પરિવર્તનનો અર્થ અને પ્રકાર
 - વલણ પરિવર્તનની શરતો
 - વલણ પરિવર્તન નિપજાવતાં પરિબળો
 - નવી માહિતી
 - નવા જૂથ જોડાણ
 - બળપૂર્વકનો સંપર્ક
 - વ્યક્તિત્વનું પરિવર્તન
- એકમ-૪ - વલણ માપનનો અર્થ અને પસંદગીનાં ધોરણો
 - લિકર્ટની વલણ માપનની પદ્ધતિ
 - બોગાર્ડસની વલણ માપનની પદ્ધતિ
 - થર્સ્ટનની વલણ માપનની પદ્ધતિ

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી. અને દવે જે. કે.	સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન	રચના પ્રકાશન
- પટેલ હસમુખ પરીખ બી.એ.	સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન	રચના પ્રકાશન, ૧૯૯૦

મ. દે. ધામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્ષેટ્ર-૪
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૫

SOC-501 સંશોધન પદ્ધતિ : ભાગ-૧

- એકમ-૧ - વિજ્ઞાનનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સામાજિક સંશોધનનો અર્થ અને હેતુ
 - સામાજિક સંશોધનનું મહત્વ
 - ખ્યાલનો અર્થ અને લક્ષણો
 - ખ્યાલના કાર્યો અને મહત્વ
- એકમ-૨ - ઉપકલ્પનાનો અર્થ અને લક્ષણો
 - ઉપકલ્પનાના સ્ત્રોત
 - ઉપકલ્પનાની ઉપયોગિતા
 - ઉપકલ્પનાની મર્યાદા
- એકમ-૩ - માહિતીનો અર્થ અને માહિતીના સ્ત્રોત
 - માહિતીના સ્ત્રોતોનું સંશોધનમાં મહત્વ
 - સંશોધનમાં ગ્રંથાલયનો ઉપયોગ
 - ગ્રંથાલયમાં સામગ્રીની ગોઠવણી (ગ્રંથાલયની મુલાકાત)
- એકમ-૪ - સામાજિક સંશોધનના સોપાનો
 - સર્વેનો અર્થ અને મર્યાદા
 - સમષ્ટિનો અર્થ અને પ્રકાર
 - નિદર્શ અને નિદર્શનનો અર્થ, સારા નિદર્શની લાક્ષણિકતાઓ
 - નિદર્શનના પ્રકાર (i) યદ્યચ્ચ નિદર્શન (ii) બિનયદ્યચ્ચ નિદર્શન

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી. અને દવે જે. કે.	સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિ અને આંકડાશાસ્ત્રીય વિશ્લેષણ	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- શાહ વિમળ	સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિ	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ

મ. દે. શામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર
સેમેસ્ટર-૫

SOC-502 સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો : ભાગ-૧

- એકમ-૧ સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત
- સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતના કાર્યો
 - સિદ્ધાંત અને સંશોધન વચ્ચેનું પરસ્પરાવલંબન
 - ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રનો વિકાસ
- એકમ-૨ ઓગષ્ટ કોમ્પ
- પ્રત્યક્ષવાદ
 - ત્રણ સ્તરનો સિદ્ધાંત
 - વિજ્ઞાનનો કોટિકમ
 - સામાજિક સ્થિતિશાસ્ત્ર અને સામાજિક ગતિશાસ્ત્ર
- એકમ-૩ ઈમાઈલ દુર્ભિમ
- સામાજિક તથ્યનો ખ્યાલ
 - સામૂહિક પ્રતિનિધિત્વનો ખ્યાલ
 - શ્રમવિભાજન અને સામાજિક એકતા
 - આત્મહત્યાનો સિદ્ધાંત
- એકમ-૪ સી.એચ.ફૂલે
- વ્યક્તિ અને સમાજ
 - દર્પણ સ્વનો સિદ્ધાંત
 - પ્રાથમિક જૂથનો સિદ્ધાંત

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી. અને દવે જે. કે.	સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- પરમાર વાય. એ.	સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ

મ. દે. શામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪

સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૫

SOC-503 સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન : ભાગ-૨

- એકમ-૧ પ્રેરણા અને પ્રત્યક્ષીકરણ
- પ્રેરણાનો અર્થ અને સ્વરૂપ
 - પ્રેરકનો અર્થ અને પ્રકાર
 - પ્રત્યક્ષીકરણનો અર્થ અને નિર્ણાયકો
 - વ્યક્તિ પ્રત્યક્ષીકરણના નિર્ણાયકો
- એકમ-૨ સામાજિક આંતરક્રિયા
- સામાજિક આંતરક્રિયાનો અર્થ, સ્વરૂપ
 - સામાજિક આંતરક્રિયાના પ્રકાર
 - આંતરક્રિયાના ઉપકરણ (ક્રિયાતંત્ર) તરીકે અનુકરણ
 - અનુકરણનો અર્થ, પ્રકાર
 - આંતરક્રિયાના ઉપકરણ તરીકે સહાનુભૂતિ
 - સહાનુભૂતિનો અર્થ, પ્રકાર
 - આંતરક્રિયાના ઉપકરણ તરીકે સૂચન
 - સૂચનનો અર્થ, પ્રકાર
- એકમ-૩ ટોળા વર્તન અને અફવા
- અર્થ, લક્ષણો
 - ટોળાના પ્રકાર તરીકે સક્રિય ટોળું
 - અર્થ અને લક્ષણો
 - સક્રિય ટોળાનો પ્રકાર
 - ટોળાના પ્રકાર તરીકે શ્રોતાગણ
 - અર્થ અને પ્રકાર
 - અફવાનો અર્થ અને કારણો
- એકમ-૪ નેતૃત્વ
- અર્થ અને લક્ષણો
 - નેતૃત્વ ઉદ્ભવના સિદ્ધાંતો
 - નેતૃત્વનું વર્ગીકરણ
 - સાર્જન્ટ અને વિલિયમ્સનું વર્ગીકરણ
 - ક્ય, ક્યફિલ અને બેલેચીનું વર્ગીકરણ
 - નેતૃત્વના કાર્યો
 - ભારતમાં નેતૃત્વ અંગેના અભ્યાસો

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- પટેલ ચંદ્રકાંત	સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન (૧૯૯૫)	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રજય, અમદાવાદ
- પટેલ હસમુખ	સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન	રચના પ્રકાશન, અમદાવાદ
- શ્રીવાસ્તવ હરિશ્ચન્દ્ર દ્વિવેદી કૃષ્ણદત્ત	સમાજમનોવિજ્ઞાન	દ. દિ. સંસ્થાન, લખનઝ (૧૯૭૮)
- શાહ એ. જી. અને દવે જે. કે.	સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- ક્ય, ક્યફિલ અને બેલેચી	Indiridual in Society	

મ. દે. શામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૫

SOC-504 વસ્તીશાસ્ત્ર અને કુટુંબ નિયોજન

- એકમ-૧ - સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર
 - વસ્તીશાસ્ત્ર અભ્યાસનું મહત્ત્વ
 - સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર એક સામાજિક વિજ્ઞાન તરીકે
 - ભારતમાં અને ગુજરાતમાં વસ્તી પ્રમાણ
- એકમ-૨ - જન્મદરનો અર્થ, ભારતમાં ઊંચા જન્મદરના કારણો
 - પ્રજનનશીલતાનો અર્થ અને ઊંચી પ્રજનનશીલતાના કારણો
 - મૃત્યુદરનો અર્થ અને બાળમૃત્યુદરના કારણો
 - ભારતમાં ઘટી રહેલા મૃત્યુદરના કારણો
- એકમ-૩ - ઈષ્ટ વસ્તીનો સિદ્ધાંત
 - વસ્તી સંક્રાંતિનો સિદ્ધાંત
 - માલ્થસનો વસ્તી સિદ્ધાંત
- એકમ-૪ - વસ્તીવૃદ્ધિનો આર્થિક વિકાસ સાથે સંબંધ
 - વસ્તીની આર્થિક વિકાસ પર અને આર્થિક વિકાસની વસ્તી પર અસર
 - વસ્તીવૃદ્ધિનો સામાજિક વિકાસ સાથે સંબંધ (વિપરીત અસરો)
 - કુટુંબ નિયોજનનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ
 - કુટુંબ નિયોજનના સહાયક પરિબલો

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી.	સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને ભારતમાં કુટુંબ નિયોજન	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- મર્યન્ટ આમ્રપાલી	ભારતીય વસ્તી અને સમાજ	પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
- રાવલ ચંદ્રિકા	વસ્તી એક સામાજિક સમસ્યા	પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૫

SOC-505 આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન

- એકમ-૧ - સામાજિક પરિવર્તનનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનનો અર્થ અને લક્ષણો
 - યંત્રવૈજ્ઞાનિક પરિવર્તનનો અર્થ અને સામાજિક પરિવર્તનમાં ફાળો
 - સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન અને યંત્રવૈજ્ઞાનિક પરિવર્તન વચ્ચેનો તફાવત
- એકમ-૨ - સામાજિક આંદોલનનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સામાજિક ક્રાંતિનો અર્થ અને લક્ષણો
 - સામાજિક ક્રાંતિના કારણો
 - સામાજિક આંદોલન અને સામાજિક ક્રાંતિ વચ્ચે તફાવત
 - સામાજિક સુધારણાનો અર્થ અને લક્ષણો
- એકમ-૩ - ઉદ્યોગીકરણનો અર્થ અને ભારતીય સમાજ પર પડેલી અસર
 - શહેરીકરણનો અર્થ અને ભારતીય સમાજ પર પડેલી અસર
 - સમૂહમાધ્યમની ભારતીય સમાજ પર પડેલી અસર
- એકમ-૪ - આધુનિક શિક્ષણની ભારતીય સમાજ પર પડેલી અસર
 - જ્ઞાતિ સંસ્થામાં આવેલું પરિવર્તન
 - કુટુંબ સંસ્થામાં આવેલું પરિવર્તન
 - સ્ત્રીના સામાજિક સ્થાનમાં આવેલું પરિવર્તન

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી. દવે જે. કે.	આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન	અનડા પ્રકાશન અમદાવાદ-૨૦૦૧
- શ્રીનિવાસ એમ.એન. અનુવાદકો - પારેખ મધુસૂદન શાહ પુરુષોત્તમદાસ	આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
- સંજીવ મહાજન	આધુનિક ભારત મે સામાજિક પરિવર્તન	અર્જુન પબ્લીશીંગ હાઉસ, દિલ્લી

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર
સેમેસ્ટર-૫

SOC-601 સંશોધન પદ્ધતિ : ભાગ-૨

- એકમ-૧ - નિરીક્ષણનો અર્થ અને લક્ષણો
 - નિરીક્ષણના પ્રકાર
 - નિરીક્ષણની ઉપયોગીતા અને મર્યાદા
 - પ્રશ્નાવલિનો અર્થ અને લક્ષણો
 - પ્રશ્નાવલિના પ્રકાર
 - પ્રશ્નાવલિનું મહત્વ અને મર્યાદા
- એકમ-૨ - મુલાકાતનો અર્થ અને લક્ષણો
 - મુલાકાતનો પ્રકાર
 - મુલાકાતની ઉપયોગીતા અને મર્યાદા
 - મુલાકાત અનુસૂચિ અને પ્રશ્નાવલિ વચ્ચે સંબંધ
- એકમ-૩ - આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ અને હેતુ
 - આંકડાશાસ્ત્રનું મહત્વ અને મર્યાદા
 - મધ્યવર્તી સ્થિતિના માપો
 - કોષ્ટકીકરણનો અર્થ અને પ્રકાર
 - કોષ્ટકીકરણનું મહત્વ
- એકમ-૪ - સંશોધન અહેવાલની લેખનશૈલી
 - અહેવાલલેખનમાં ધ્યાનમાં રાખવાની બાબત
 - અહેવાલલેખનના તબક્કા

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી.	સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિ અને આંકડાશાસ્ત્રીય વિશ્લેષણ	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- દેવેન્દ્ર જોબનપુત્રા	સમાજશાસ્ત્રમાં આંકડાશાસ્ત્ર	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
- વિમલ પી. શાહ	સંશોધન અહેવાલલેખન	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
- આહૂજા રામ	રિસર્ચ મેથડ	રાવત પ્રકાશન, જયપુર

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪
સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૬

SOC-602 સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો - ભાગ-૨

- એકમ-૧ એમ. એન. શ્રીનિવાસ
- જીવન અને કાર્ય
 - વર્ણ અને જ્ઞાતિ
 - પ્રભાવી જ્ઞાતિ
 - સંસ્કૃતિકરણ
- એકમ-૨ આઈ. પી. દેસાઈ
- આઈ. પી. દેસાઈનો પરિચય
 - સંયુક્ત કુટુંબનો અર્થ અને લક્ષણો
 - અસ્પૃશ્યતાનો અર્થ અને માપદંડો
- એકમ-૩ રોબર્ટ મર્ટન
- જીવન અને કાર્ય
 - સમગ્રદર્શી સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત અને મધ્યક્ષેત્રીય સિદ્ધાંત
 - એનોમીનો સિદ્ધાંત
 - સંદર્ભ જૂથનો સિદ્ધાંત
- એકમ-૪ કાર્લ માર્ક્સ
- કાર્લ માર્ક્સનો પરિચય
 - વર્ગ સંઘર્ષનો સિદ્ધાંત
 - અતિરિક્ત મૂલ્યનો સિદ્ધાંત
 - વિમુક્તાનો સિદ્ધાંત
 - સામાજિક પરિવર્તનનો સિદ્ધાંત

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી. દવે જે. કે.	સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારાના આધારો	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- ભટ્ટી રમણીક	ભારતના અગ્રગણ્ય સમાજશાસ્ત્રીઓ	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
- પરમાર વાય. આઈ.	સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- દેસાઈ આઈ પી. દવે જે. કે.	સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો	
- પટેલ પ્રવિણચંદ્ર જે.	રોબર્ટ કે. મર્ટનનું સમાજશાસ્ત્ર	ગુજરાત યુનિ. પ્રકાશન અમદાવાદ
- જોષી વિદ્યુત	આઈ. પી. દેસાઈ	યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- Lewisa Coser	Master of Sociological Thought	Rawat - Jaipur 2011
- Ragini Shah	I. P. Desai Pioneering Indian Sociologist	Rawat - Jaipur 2010

મ. દે. શામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪

સમાજવિશાસ્ત્ર - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૬

SOC-603 ગુનાનું સમાજશાસ્ત્ર

- એકમ-૧ ગુનાનું શાસ્ત્ર
- ગુનાનું શાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યશાસ્ત્ર
 - ગુનાનું શાસ્ત્રનો વિકાસ અને પરિપ્રેક્ષ્યો
 - વિજ્ઞાન તરીકે ગુનાનું શાસ્ત્ર
 - ગુનાના શાસ્ત્રની પદ્ધતિઓ
- એકમ-૨ ગુનો અને સિદ્ધાંતો
- ગુનાના વિવિધ ખ્યાલો
 - ગુનાના પ્રકાર અને ગુનેગારોનું વર્ગીકરણ
 - ગુનાનો શાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત
 - ગુનાના મનોવૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો
 - ગુનાનો શારીરિક પ્રકારલક્ષી સિદ્ધાંત
- એકમ-૩ ગુનાહિત વર્તનના સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતો
- લેબલિંગનો સિદ્ધાંત
 - એનોમીનો સિદ્ધાંત
 - સાંસ્કૃતિક પ્રષ્ટિનો સિદ્ધાંત
 - ગુનાનો માર્ક્સવાદી સિદ્ધાંત
- એકમ-૪ ભારતમાં ગુનાનું સ્વરૂપ અને યુવાનો
- ભારતમાં ગુનાની બદલાતી તાસીર
 - યુવાનનો ખ્યાલ
 - યુવા અપરાધ અને અપરાધોની વિશેષતાઓ
 - યુવા અપરાધની ઉત્પત્તિ
 - યુવા ઉપસંસ્કૃતિ અને અપરાધ
 - વિચલિત યુવાનોનું માનવીકરણ

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી. દવે જે. કે.	ગુનો અને સમાજ	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ ૨૦૦૪-૦૫
- આહુજા રામ	વિવેચનાત્મક અપરાધશાસ્ત્ર	રાવત પ્રકાશન, જયપુર ૨૦૧૧
- શેલ્ડન તથા - Ahuja Ram	અપવારિતા એવં અપરાધ કી પૂર્વ સૂચના Youth and Crime	મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રંથ અકાદમી, ભોપાલ, ૧૯૮૩ Rawat Publications, Jaipur, 1996
- N.C.R.B.	Crime in India-2011	Randon House New York, 1969
- Sehafer Stephen	Theories in criminology	Oxford University 1998
- Voldge George	Theoretical Criminology	Oxford University 1998

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪

સમાજવિજ્ઞાન - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૬

SOC-604 ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર

- એકમ-૧
- ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ, વિષયવસ્તુ
 - ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રની અભ્યાસ પદ્ધતિઓ
 - સર્વેક્ષણ
 - વ્યક્તિઅધ્યયન
 - સમાજમીતી
 - આંકડાશાસ્ત્રીય
 - ગ્રામીણ સમાજનું મહત્ત્વ
- એકમ-૨
- ગ્રામીણ સમુદાયનો અર્થ અને લક્ષણો
 - ગ્રામીણ લોકોના જીવનનિર્વાહનાં સાધનો
 - ગ્રામીણ આર્થિક જીવનની લાક્ષણિકતાઓ
 - ગ્રામીણ આર્થિક જીવનમાં આવેલું પરિવર્તન
- એકમ-૩
- સામાજિક સ્તરીકરણનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ
 - વર્ગ અને જમીન સંબંધો
 - ગ્રામીણ સમાજ અને શહેરી સમાજ વચ્ચેનો તફાવત
 - ગ્રામીણ સમાજમાં પરિવર્તન લાવતા પરિબળો
 - ગ્રામીણ સમાજના વિકાસમાં અવરોધક પરિબળો
- એકમ-૪
- ગ્રામીણ સમાજની સમસ્યાઓ
 - ગરીબીનો અર્થ અને કારણો
 - ગરીબી નિવારણના ઉપાયો
 - બેકારીનો અર્થ અને કારણો
 - બેકારી નિવારણના ઉપાયો
 - ભૂમિસમસ્યાનો અર્થ અને કારણો

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- શાહ એ. જી. દવે જે. કે.	ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર	અનડા પ્રકાશન
- દેસાઈ અક્ષયકુમાર	ભારતીય નગર	આર.આર.શેઠની કંપની, મુંબઈ
- દેસાઈ અક્ષયકુમાર અને દેસાઈ નીરા	ભારતની સમુદાય વિકાસ યોજના	આર.આર.શેઠની કંપની, મુંબઈ
- શાહ દિલીપ આર.	ભારતીય ગ્રામ અર્થતંત્ર - વિકાસનાં પરિપ્રેક્ષ્યમાં	યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ
- દાંડેકર અને રથ અનુ. મેડોરા મહેરુબેન	ભારતમાં ગરીબી	”
- જોષી વિષ્ણુશંકર	ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ	”
- શુક્લ રોહિત	ભારતમાં ગરીબી	”
- દેસાઈ અક્ષયકુમાર	ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર	આર.આર.શેઠની કંપની, મુંબઈ
- મર્યટ આમ્રપાલી - શાહ એ.જી. અને દવે જે.કે. - શર્મા જી. ઇલ.	ભારતમાં ગ્રામીણ ગરીબી ગ્રામીણ જીવનનાં સામાજિક પાસા સમાજશાસ્ત્ર	અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ ઉપકાર પ્રકાશન, આગ્રા

મ. દે. ગ્રામસેવા મહાવિદ્યાલય, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ - સાદરા / રાંધેજા ક્રેડિટ-૪

સમાજવિશારદ - સમાજશાસ્ત્ર

સેમેસ્ટર-૬

SOC-605 ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર

- એકમ-૧
- ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર
 - અર્થ અને તબક્કા
 - અભ્યાસક્ષેત્ર
 - ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ
 - ક્રિયાના સમાજશાસ્ત્રની ભૂમિકા
 - ક્રિયાત્મક સંશોધન પદ્ધતિ
- એકમ-૨
- સામાજિક આંદોલન
 - સામાજિક આંદોલનનો અર્થ અને લક્ષણો
 - આંદોલન ઉદ્ભવ અને વિવિધ તબક્કા
 - આંદોલનના પ્રકાર
 - ભારતમાં વિવિધ આંદોલનો
 - ૧. વિદ્યાર્થી આંદોલન
 - ૨. પર્યાવરણલક્ષી આંદોલન
 - ૩. ભ્રષ્ટાચાર વિરુદ્ધ આંદોલન
 - સામાજિક આંદોલનના પરિણામો
- એકમ-૩
- સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ
- અર્થ અને પ્રકારો
 - અભિગમ આધારિત
 - કાર્ય આધારિત
 - અન્ય પ્રકારો
 - સ્વૈચ્છિક સંસ્થાના અભિગમો
 - અસરો અને સમસ્યાઓ
- એકમ-૪
- શ્રમસંગઠન અને લોકભાગીદારી
 - શ્રમનો અર્થ અને પ્રકાર
 - શ્રમસંગઠનની વિકાસયાત્રા
 - શ્રમસંગઠનની ભૂમિકા
 - લોકભાગીદારીનો ખ્યાલ
 - લોકભાગીદારીના પ્રકાર અને અસરો

સંદર્ભ ગ્રંથ

લેખક	પુસ્તકનું નામ	પ્રકાશન
- મર્યન્ટ આમ્રપાલી	ક્રિયાનું સમાજશાસ્ત્ર	પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- જોષી વિદ્યુત	જાગો દુર્ભળ અશક્ત	પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- Gangrade K.D. Soonja Moorthy R.	N.G.O. in India	Rawat Prakashan 2001
- Rao MSA	Social movement in India	Manohar Prakashan 1979
- Miller Elbert	Industrial Sociology	